

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brazov, Piața Mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brazov și la următoarele
BIROURI de AGENȚII:
In Viena: la M. Duker Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ 1856 în Brașov și
ABONAMENTE PENTRU ANSTRO-UNGARIA
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
cele postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 257.

Brașov, Sâmbătă 20 Noemvrie (3 Decemvrie).

1904.

Ôre să fie așa de docil?....

Văstea despre intreruperea ne-
gociilor pentru încheierea tratatului
comercial între Austro-Ungaria și
Germania a trebuit să facă pretutin-
deni în Monarchia noastră cea mai
deprimătoare impresiune, fiind-că ni-
mic nu putea să arate în lumină mai
îngrijitoare situațiunea politică interioară a statelor dualiste, cari nu pot
ajunge nici-decum nici la o conso-
lidare a stărilor parlamentare, nici
la o înțelegere de Dómne ajută
între ele.

In Viena stărue acum erăși de
luni de zile guvernul și o parte din
partidele mai moderate de a face ca
parlamentul să-și potă continua lu-
crarea legislativă în totă regula.
Cehii un moment păreau că sunt
gata a pune capăt obstrucțiunii lor,
cel puțin pentru un timp ôre-care
în schimbul unor nouă concesiuni
din partea guvernului. Germanii însă
prin așa numitul lor comitet executiv
fac cele mai mari eforturi de a pa-
ralisa tactica Cehilor, care este de
a se înțelege cu guvernul numai de
la obiect la obiect, și nu odată pen-
tru totdeuna, renunțând cu totul la
obstrucțiune.

In învălmășala intereselor celor
multe, ce se încrucișează și caută a-se
folosi de ocaziune spre a se valida,
nu mai scie nici guvernul austriac
și nu mai scie nici partidele diferite
care în câtrău. Faptul real este și
rămâne, că „Reichsrath“-ul nu pôte
lucra nimic și nu pôte satisface ma-
jor și urgentelor necesități ale sta-
tului.

În Ungaria stăm adî după trei
pături de an tot acolo, că guver-
nului îi trebuie indemnitate budge-
tară și n'o are, că are lipsă de des-
bateră unei său altei legi și nu o
pôte duce în îndeplinire etc. Tisza
a vrut să pună capăt acestei stări
de lucruri prin asaltul, ce l'a făcut
cu majoritatea în contra regulamen-
tului camerei, și acum e vorba că
ôre reuși-va ori nu?

Se crede că încă în prima jumê-
tate a lunii Decemvrie st. n. va fi con-
vocată erăși dieta în sesiune nouă
și se afirmă din partea celor ce pre-
tind a fi mai bine informați, că sco-
pul guvernului este de a face ca
dieta să voteze legea provisorie de
îndemnitate bugetară și apoi să fie
dissolvată. Opozițiunea, să înțelege,
vorbesce despre toate acestea ca de
o imposibilitate în fața atitudinii re-
solute ce o va lua ea, spre a îm-
pedeca ori-ce hotărîre a camerei.
Deja în cestiunea alegerii noului bi-
rou al camerei opozițiunea are de
gând să dificulteze împlinirea for-
malităților de lipsă. In genere ea va
pretinde ca să se restituie erăși res-
pectarea regulamentului vechi al
camerei, cassându-se motiune Da-
niel.

Va fi dér o sesiune turbulentă
și vijelioasă cea următoare și resulta-
tul ei va decide și asupra mersului
lucrărilor dietei ungare.

Rapôrtele din Viena spun, că
ministrul german Posadowski a ri-
dicat pretențiunii prea de tot umflăte
la stabilirea vămilor față cu monar-
chia noastră. Nu va fi fost incurajat
de paralisia ce a lovit viața parla-
mentară interioară în ambele state
dualiste? Cum se potă aceste birui
în lupta vamală și comercială, când
viața lor publică e predominată a-
prôpe numai de nemulțumirile interioare, și când activitatea parlamen-
telor lor e atât de stânjinită? Nici
nu se pôte cugeta ce pagubă enormă
ne pôte ajunge pe noi toți, decât s'ar
nase un răsboiul vamal cu Germania.

Inzadar sunt toate opintirile co-
rifeilor maghiari, cari se combat
acum cu înverșunare în meetinguri
și adunări publice, decât poporațiunea
statului va suferi erăși un desastru
economic în urma nereușitelor ne-
gociilor comerciale cu Germania.
Puțin împôrtă ce a scris Andrassy.
Szell și acum și Wlassics despre actul
forței brutale de la 18 Noemvrie;
puțin împôrtă și aceea, decât răs-
punsurile și apărarea lui Tisza în
adunările de popor sunt numai a-
plaudate ori și fluerate ca la Györ,
— toate acestea nu pot schimba ni-
mic din faptele reale, cari denotă
slăbiciune și confuziune.

A creduț contele Tisza îmbê-
tat de propria sa „genialitate“, că
va isbuti să facă el rânduială. Nu
s'a gândit însă, că pentru acesta ar
trebui să se scie dispensa de ori și
ce slăbiciune constituțională și să
aibă la dispoziție de fapt mai mult
decât acele baterii de artilerie, ce
au fost puse în vedere honvedimei
pentru un viitor mai îndepărtat.

Vedem, că Tisza scie să-și ajute
deocamdată cu escortele și patrulele
din armata comună, pentru a-și feri
propria persoană de dinții așa disei
„opinuni publice maghiare“.

Ôre să fie el așa de docil, ca
să ajungă cu timpul un al doilea
Bach pentru Ungaria?

Brașov, 19 Noemvrie.

Nouăle alegeri dietale. Un diar
maghiar, ce se pretinde bine informat,
anunță că contele Tisza va disolva în Fe-
bruarie camera și în Martie anul viitor
vor urma *alegeri dietale generale*. La în-
ceputul sesiunii viitoare nu se va debate
în cameră, decât proiectul de indemnitate,
pe care guvernul va face să se voteze
chiar și cu forța. Cu executarea alegerilor,
respective cu controlarea ca ele să se facă
după dorința guvernului, contele Tisza a
însărcinat pe secretarul de stat din mi-
nisterul de interne Sándor János. Depu-
tații guvernamentali, cari dîlele viitoare vor
face dări de sémă înaintea alegătorilor,
ar fi fost autorizați să anunțe în vorbirile
lor nouăle alegeri.

**Din ședințele Corpurilor legiu-
tore române.** In ședința Camerei din 30
Noemvrie n. s'au declarat vacante locu-
rile colegiului II. de deputați din Ilfov, în
urma morții deputaților Pană Buescu și
Niță Stere, și locul colegiului al II-lea din
Bacău devenit vacant în urma numirii
d lui Lecca de prefect. S'au constituit apoi

biourouile secțiunilor camerei și s'au ales
comisiunea bugetară și cea de răspuns
la mesagiu.

In ședința Senatului din 30 Noem-
vrie u. d-l P. Grădișteanu a adresat cu-
noscuta interpelare în cestiunea școlilor
ortodoxe din Galați, București și Iași, ér
d-l general Lahovari o interpelare minis-
trului de răsboi, cu privire la violarea
legei de înaintare și asupra legei de stat
major. S'au ales apoi diferitele comisiuni.
In comisiunea de indigenate au fost aleși
d-nii senatori: V. Demetrescu, N. Mănescu-
Călărăși, Gr. Cireșanu, Al. Christopol, P.
Orbescu, Dim. Popescu și Ilariu Isvoranu.

**Mișcarea pentru constituționa-
lism în Rusia.** Diarele s'au cam grăbit
cu anunțarea constituțiunii rusești. Este
adecă un motiv puternic, care determină
pe foile cele mari să dea curs liber fan-
tasiiei de câte ori este vorba de Rusia.
Motivul acesta este, că numitele foi în
ori-ce mișcare ce se petrece în imperiul
rusesc, véd un pas înainte spre scopul
atât de mult dorit al emancipării core-
ligionarilor lor Evrei din acel imperiu.
Êtă cum prezenta lucrurile diarului „Fi-
garo“, în tot-d'auna bine informat:

„Conferențele delegațiilor zemstvelor
— dice „F.“ — s'au terminat și aprôpe
toți delegații s'au întors în provinciile lor,
unde peste două săptămâni se va deschide
sesiunea acestor adunări. Este împôrtant
a releva cu acestă ocaziune, că sunt 2 ca-
tegorii de zemstve, amnedouă create la
1864 de Alexandru II, anume zemstvele
districtuale și cele de arondismente.

Nu se pôte prevedé, care va fi resul-
tatul desideratelor formulate de delegații
zemstvelor, între cari se află și mulți no-
bili. Se scie numai atât, că conferența lor
s'a încheiat și delegații n'au fost primiți
oficial nici de ministrul de interne, și cu
atât mai puțin de țarul. — Nicolae II a
acordat audiențe numai unora dintre ei,
printre cari și principelui Lwow, acestuia
în special ca reprezentant al „Crucei Ro-
șii“ și nu ca delegat. Ministrul de interne
principele Sviatopolsk Mirski a primit de
asemenea pe câți-va dintre delegații, însă
sub alte titluri. În special a primit pe pre-
ședintele Șipov, de la care ministrul s'a
informat și despre discuția din conferența
delegațiilor asupra programului de reformă,
din care program i-s'a predat și o copie.“

Noul parlament italian s'a des-
chis Miercuri printr'un mesagiu regal în
care Regele salută mai întâiu prima repre-
sentanță a poporului, care a fost aiésă sub
guvernul său. In continuare Regele amin-
tescă bucuria cea mare a națiunii italiene
din incidentul născeri moștenitorului de
tron, care a dovedit legăturile strînse și
indisolubile între monarhie și popor. „Când
m'am adresat mai întâiu parlamentului —
dice Regele — am accentuat credința mea
firmă în libertate. Esperiențele ultimilor
ani mi-au întărit acestă credință și m'au
convins, că numai pe calea libertății se pot
resolva problemele grele, înaintea cărora
stau astăzi deopotrivă toate popoarele în
urma străduințelor lor și în urma cerințe-
lor nouă ale factorilor sociali. Guvernul meu
va continua decî în cadrele legilor *politi-
ca liberală*, care a fost primită de întreaga
țără“. Mesagiul vorbesce apoi de interese-
le claselor muncitoare, care trebuie promo-
vate, despre încheierea favorabilă a trata-
telor comerciale cu puterile străine, des-
pre organizarea căilor ferate, despre ra-
porturile economice ale Italiei, cari progre-
séză în mod îmbucurător, și încheie cu

dorința ca Italia se progreseze prin o po-
litică închinată păcii, lucrării și dreptății
pe calea glorioasă a civilizațiunii.

Crisă ministerială în Serbia. Din
Belgrad se telegrafază, că membrii radi-
cali ai ministeriului (Putnic, Davidovici, To-
dorovici și Policevici) și-au dat demisiunea.
Se crede că întreg guvernul va demisiona
și că noul cabinet va fi format sub preșe-
dinșă lui Fasici.

Intreruperea negociilor comerciale între Austro-Ungaria și Germania.

Diarul „N. Fr. Pr.“ în numărul său
de la 30 Noemvrie ocupându-se la loc de
frunte cu fiascul ministrului prusian Po-
sadowsky, relevéză nu fără ironie mușcă-
tore, că d-l Posadowsky, ministru, a venit
în persoană la Viena încunjurându-se cu
un fel de grandezză ceremonioasă. El a
creduț, că are de a face cu reprezentanții
două guverne cu majoritatea lor sdrun-
cinată prin obstrucția parlamentară și a
sperat că va avé un triumf ușor.

Ceea-ce cerea înse d-l Pasadowsky,
se pôte exprima cu proporția 6 : 1. Adecă
Germania să obțină favoruri la convenția
comercială, exprimate în cifra 6, ér Aus-
tria în cifra 1 (unu). Asta totuși era prea
mult. Și d-l Posadowsky a trebuit să se
întôrca la Berlin după petrecere de aprôpe
o lună, fără să fi făcut vr'o ispravă.

In ce privește punctele de contro-
versă, delegații germani susțin, că ei au
cedat până la extrem, delegații austro-
ungari s'au pus însă pe terenul negațiunii.

Cestiunea principală a fost *exportul
vitelor*. Delegații germani cereau cercetarea
cea mai riguroasă la frontieră nu numai
asupra rîmătorilor, ci și asupra boilor și
oilor. In privința *orzului* au ajuns la înțe-
legere. In ce privește *vama pe lemne*,
condițiile germane nu erau acceptabile
fiind-că erau mai nefavorabile, decât con-
dițiile pe cari Germania le-a oferit Rusiei.
Primirea condițiilor germane ar fi fost
echivalentă cu nimicirea totală a expor-
tului de lemn austro-ungar.

Delegații nu s'au putut înțelege nici
în privința vămii pe articolele de indus-
trie. Delegații germanii au declarat că
de-acuma va trebui să se reia firul din
partea Austro-Ungariei, fiind-că ei uu mai
pot ceda nimica.

La plecarea lui Posadowsky, la gara
din Viena guvernul austriac nu era repre-
sentat.

In Berlin a făcut o impresie neaș-
teptată intreruperea tratatelor, care nu
va întârzia a-și avé efectele sale și asupra
raporturilor de prietinie a celor două
imperii.

Correspondentul lui „Brl. Ztg.“ într'o
convorbire cu un înalt personagiu din Viena
a aflat următoarele:

„Nu se pôte tăgădăui că fiascul nego-
cierilor se va reflecta și asupra alianței
austro-ungaro-germane. Crisa internă a
celor două state ale monarhiei inspiră
îngrijiri și pentru politica esternă. Parla-
mentele din Viena și Budapesta — decât
nu însăși simptomele, — sunt în ajun de a
se disolva și vor trece luni până se vor
puté relua negocierea. Acestă e o situație
destul de precară și chiar primejdiósă.

Situația politică ungară.

După adunarea *oposiției unite* ținută Marți la Oradea-mare, a urmat o mare adunare populară ținută eri la *Laurin* pusă la cale de aderenții guvernului. Contele *Tisza* cu o înfrângere de combatanți, s'a dus la *Laurin*, unde a ținut un discurs fulminant, drept răspuns la discursul din Oradea al contelui *Apponyi*.

La gara din *Comarom* contele *Tisza* a fost întâmpinat de membrii partidului liberal în număr foarte mare. La discursul de salutare ținut de președintele partidului liberal din *Comarom*, contele *Tisza* a răspuns dicând, că s'a pus în „serviciul unei cauze mari și sfinte” și succesul acțiunii, ce a început, atârnă de la aceea, că înțelegere va ori nu țera „marile interese ce vră se le salveze”.

La 10 ore a. m. contele *Tisza* a sosit în *Laurin*. La gară îl aștepta un public imens. Într'area lui în oraș a fost ca și un „mers triumfal”, pe care însă a turburat-o o piatră ce sbură asupra trăsorei în care se afla *Tisza*. Ajungând la edificiul *Lloyd*, unul din mulțime s'aruncă să apuce mâna ministrului, vrând să-l insulte în faptă. Poliția însă l'a deținut.

După deschiderea adunării a luat cuvântul contele *Tisza*. În introducerea discursului a spus, că după restabilirea liniștii și a păcii, se credea, că a urmat periodul muncii și al liberei mișcări. Nimeni nu se gândea, că obstrucția își va ridica din nou capul, că minoritatea din dietă va usa din nou de insuficiența regulamentului camerei, pe care unii o numesc garanța constituției. Ori ce națiune — dice — care e coptă pentru libertate, scie să alégă între esență și între aparență și formă. Guvernul actual încă s'a nisuit a crea reforme; a voit să reformeze regulamentul camerei, fără a se atinge de libertatea cuvântului. Acestă nișuință a fost punctul de mănecare al acțiunii guvernului, și acesta va și rămâne, nimic alt - ceva. *Moțiunea - Daniel* este numai un mijloc prin care se se face posibil introducerea regulamentului definitiv modificat. Nu vrem altceva, de cât zădărnicierea obstrucției tehnice, garantarea ordinii în cameră și scurtarea desbaterei budgetare. Ungaria — continuă *Tisza* — n'are alt exponent legal. de cât parlamentul, care este o cesiune de existență națională pentru noi. Am trebuit să aleg una din două: ori să salvez esența, punând la o parte formele, ori se dau îndărăt în fața minorității. Politica guvernului țintese la salvarea ordinii, cinstei și demnității parlamentului maghiar. In acest mare proces nimeni nu pôte fi judecator, de cât însași națiunea.

Și mamelucii au aplaudat furtunos pe *Tisza*.

Un alt moment marcant al situației este scrisoarea fostului ministru de tristă amintire *Wlassics* către alegătorii săi. Și el, ca și *Andrassy* și *Szell*, spune că hotărîrea de la 18 Nov. nu pôte fi o sorginte de drept; hotărîrile aduse pe baza *moțiunii - Daniel* nu pot să fie obligătoare. Revisuirea regulamentului camerei ar trebui să se facă pe baza unei înțelegeri cu opoziția. Spre scopul acesta trebuie să se cunoscă principiile fundamentale și toate amănuntele, ce le va cuprinde proiectul de reformă. *Wlassics* declară, în fine, că nu se alătură la nici una din partidele existente, ci rămâne în afară de partide.

Germania și Anglia.

(Un interview cu contele *Bülow*.)

Revista „*Nineteenth Century*” (secolul al XIX) publică un interview cu cancelarul Germaniei contele de *Bülow* asupra ideilor sale privitoare la relațiunile anglo-germane.

Contele de *Bülow* regretă atitudinea anti-germană a unei părți din presa engleză și exprimă satisfacțiunea pentru campania care se duce contra calumniatorilor. Cancelarul german a tăgăduit în mod absolut că Germania ar fi încercat să împedice convențiunea cu *Tibet*.

În ce privește atitudinea Germaniei față de Rusia, în special față de escadra Baltice, Germania a fost prevestită din August de către Rusia de eventualitatea unui atac pe teritoriul german. Ca stat neutral, Germania trebuia să ia măsuri pentru a împedica un asemenea atac și să dea ordinele necesare autorităților de marină, cum de altfel a făcut și Danemarca.

Contele *Bülow* a relevat, că Germania este departe de a ațîța discordie între Anglia și Rusia. din contră ea este interesată de a evita ori-ce ciocnire, a cărei întindere nimenea n'ar soi să o determine. Pentru acelaș motiv Germania se silește să mărginească războiul actual.

În aceeași ordine de idei arată, că neutralitatea Chinei se datorează mai cu deosebire Germaniei. De asemenea nu este nici o acțiune ostilă contra Angliei în faptul, că Germania doarece să trădească în pace cu Rusia, cu care de altfel nu are o convențiune specială și el, *Bülow*, ar lipsi de la datoria sa necultivând această amicitie.

Tot așa de absurd, a și contele de *Bülow*, este și învinuirea, că Germania ar încerca să semene discordia dintre Franța și Anglia în momentul, unde se pôte constata indiciul unei înțelegeri cordiale între cele două puteri. În această privință cancelarul a reamintit atitudinea corectă a Germaniei față cu convențiunea anglo-francesă relativ la Egipt.

Un război între Anglia și Germania ar fi o ușurință care ar folosi tuturor adversarilor celor două puteri. Flota germană are singurul scop de apărare și protecțiunea intereselor germane. Natural, vom menține această flotă în tot-deuna, în stare de a pute lupta.

La sfârșit contele *Bülow* a tăgăduit în mod absolut sentimentele de inimizitate ce i-se atribuesc personal contra Angliei și Englezilor.

Războiul ruso-japonez.

Din telegramele sosite până acum cu privire la asediarea *Port-Arthurului* rezultă clar, că Japoneseii n'au dobândit succesele ce le-au așteptat. În ziua a treia a luptei Japoneseii au cucerit trei aparținătoare grupului de forturi dela nord însă în urma focului violent al garnisonei rusești, Japoneseii au fost siliți să se retragă. După o scire mai nouă din *Tokio*, neconfirmată încă. Japoneseii primind ajutoră au dat un nou asalt asupra colinei și au cucerit-o din nou.

Diarul engles „*Daily Telegraph*” anunță, că Japoneseii au dobândit ore-care succes la ost și la vest cucerind a treia parte din forturile grupului *Kikvansan*. Scirea diarului engles nu se confirmă din *Tokio*.

Generalissimul *Kuropatkin* telegrafiază cu data de 29 Nov., că o trupă japoneză, care după lupta de la *Cincencen* s'a fost retras în pozițiunile proprii, s'a oprit la comuna *Suigun*. Locuitorii ținutului spun, că Japoneseii sunt deprimați. Rușii au atacat din nou.

Mercuri în 30 Nov. n. a fost deschis în *Tokio* parlamentul japonez în mod solemn prin un discurs al tronului, în care se dice, că raporturile cu puterile neutrale devin din ce în ce mai amicale. Mesagiul pune apoi în vedere un proiect de lege cu privire la acoperirea cheltuelilor extraordinare de război.

„Aducem la cunoștință — continuă mesagiul — că trupele noastre trimise pe câmpul de război au fost în toate luptele victorioase și au dat în repetite rânduri dovești despre fidelitatea și vitejia lor, astfel că decursul războiului a devenit din ce în ce tot mai favorabil nouă, în cât putem spera să ajungem prin alipirea supușilor noștri ținta noastră finală”.

Mesagiul invită în fine pe membrii ambelor camere, ca să resolve prin concurență unitară lucrările lor promovând astfel dorințele și scopurile împăratului.

Împăratul, principele de coronă cât și membrii casei imperiale au plecat în

trăsuri de gală la parlament, fiind escortați de plutone de cavalerie. În întreg parcursul o mulțime nenumărată a aclamat frenetic pe membrii familiei regale.

SCIRILE DILEI.

— 19 Noemvrie v.

Alegerile de întregire comitatense în *Schei*. Pentru alegerea de întregire a membrilor congregației cercul al III-lea *Schei*. clubul alegătorilor noștri a stabilit pentru cele 6 mandate ce sunt a-se ocupa, următoarea listă de candidați: 1) *Vasilie Sfetea*, preot, 2) *Ioan Frisicu*, diacon, 3) *Andrei Bârseanu*, profesor, 4) *Acente Banciu*, profesor, 5) *Dumitru Lupan*, proprietar, 6) Dr. *Nicolae Vecerde*, dirigent de bancă. Disciplina națională și principiul solidarității, ce a condus pe Români brașoveni în alegerile lor și pe terenul comitatens, pretinde de la toți alegătorii noștri români din *Schei* să se supună hotărîrii luate în consfătuirea generală de Duminecă și să voteze solidar pentru lista de mai sus a clubului român. Considerațiunile personale, fie de ori-ce natură, trebuie să dispară înaintea cerințelor de a se apăra interesele generale și de a se susține și respecta disciplina națională. — Să-și facă dăr fie-care alegător român din *Schei* datoria, votând pentru lista de mai sus a clubului român.

Adunarea extraordinară a comitatului Brașov este convocată pe ziua de 9 Decemvrie n. a. c. la orele 9 a. m. La ordinea zilei sunt 71 puncte.

Adunarea alegătorilor sași. Comitetul cercual sășesc din țera *Bârsei* a decis în ședința sa de alaltăieri, a convoca pe Duminecă 4 Dec. n. o adunare generală a alegătorilor sași. Adunarea se va ține în sala cea mare a Redutei la orele 3 d. a.

Iubileul de 40 ani al unui profesor. Eri a avut loc în sala nr. XI din palatul universității din *București*, o serbare dată în onorea d-lui profesor și decan al facultății de științe, Gr. *Ștefănescu*, cu ocazia jubileului său de 40 ani de profesorat. Cu această ocaziune s'a bătut o medalie comemorativă, având pe față efigia d-lui *Ștefănescu*, er pe verso câteva date biografice. Acestă medalie s'a oferit tuturor invitaților.

Academia română ține astăzi o ședință publică, la care d-l Gr. *Ștefănescu* va ceta comunicarea: *Rămășițe de Duiotherium în România*, găsite încă pe la începutul secolului trecut.

Elenuța Toma, victima bestialului atentat al pantofarului din *Cluș*, despre care s'a scris așa de mult prin foi săptămânile trecute, s'a restabilit pe deplin și peste câteva zile va părăsi spit'alul „*Carolina*” din *Cluș*, unde a fost internată din ziua când cu regretabilul incident al sinuciderii fratelui său.

Un banchet al parlamentarilor pentru arbitragiu. Grupul parlamentar francez pentru arbitragiu internațional, a dat

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ultima lecție.

(Povestire franțuzescă.)

Din turnul bisericii suna melodios fătaia ceasornicului. Cănele stătea colăcit înaintea vetrei. În unghet bătrâna pisică se ghemuise și cu ochii întredeschși clipea la jărăteac. Lângă vatră ședea într'un jilț băbuța și ținând furca, smulgea din caer cu gesturi mecanice, er capul ei obosit mătănăia.

Fața ei era așa de sbârcită ca o prună uscată. Părul ei era mai alb decât boneta-i curată din cap, și cu ochii ei mici și albaștri, se uita pe de-asupra ochelarilor ce-i alunecaseră pe virful nasului, departe, departe...

Și așa îi trecea ziua în liniște și evlavie, er de-afară se aușia răgetul vitelor, sunetul talangelor și doinele țărănilor.

Băbuța nu vorbea un cuvânt cât era ziua de mare, cu toate acestea însă nu-i era urit. Atâtea amintiri din trecut îi răscolea sbârănitul cadentat al fusului, încât nici nu băga de seamă cum trecea timpul...

A rămas curând văduvă. Avea o fetiță. Fiind săracuță, după ce fetița se făcuse mărișoră, a dat-o slujnică la oraș. Și la oraș fata a cădut în ispită și „s'a greșit”. Când a dat naștere copilului — un toloșcan de băiat — ea a murit. Băiatul l'a luat bunica.

Băbuța se îngrijea de orfanul mic, lucrul mare. Muncia s'eraca cu nădejde, ca nu cumva băiețelul să sufere vr'o lipsă.

Dorința ei era, ca băiatul să crească, să se întărească, să se facă om cu frica lui Dumnezeu, muncitor și înțelept. Cât timp umbla băiatul la școală, băbuța se uita cu drag la el s'era la lampă, când scria și învăța.

Inchipuiți-vă! Băbuța era de șesă-deci de ani și nu scia carte — er nepoțelul era primul premiant în clasă.

După ce se făcuse mare, muncia cu sîrguință și câștiga pentru casă încât ajungea și întreacea, er băbuța putea să odihnească acum. Avea cine să câștige, și lipsă nu ducea.

Și erăși a trecut timpul, băbuța ajunse vîrsta de șeptedecei de ani, er băiatul a trebuit să între în armată. Măhnirea ei era nespusă. Se simțea așa de părăsită și

cum ședea așa lângă furca ei, o apuca o toropelă. Fuiorul alb ca colilia rămănea uitat, băbuța își încleșta mâinile pe după genunchi și... se dedea gândurilor.

Venia bătrânul părinte din când în când și o mângăia:

— Lasă, maică, supărarea la naiba! Dece luni nici nu bagi de seamă până trec. Nu pierde nădejdea maică, băiatul are să fie concediat peste dece luni. Dór e unicul sprijin al bunicei sale neputincioase! Dece luni nici nu bagi de seamă până trec!...

— La vîrsta mea nimic nu trece destul de repede — ori mai bine: acum toate au trecut! Sunt de șeptedecei de ani părinte!

— Eri, și?

— Apoi măcar de aș scia carte, aș pute afla câte ceva despre densusul prin scrisori.

— Ce are a face? — o mângăia părintele — las, că scriu eu în locul d-tale, și când ț-i-o veni răspuns, ț-i-oiiu ceta tot eu.

Băiatul scria în fie-care șeptemână odată, er părintele ceta scrisorile și baba plângea de nu se mai ogoia. Toate acestea însă nu o mulțumiau. Ea ar fi vrut să cetască singură scrisorile băiatului și să-i

răspundă tot singură cu vorbe dulci, desmierdătoare, cum numai o bunică scie.

Intr'o zi băbuța luă o hotărîre mare. Și-a cumpărat un abecedar și o tablă de ardesie și a început în taină să învețe a ceta și a scrie. Une-ori mai chema pe câte un elev de școală și cu anumit șiretlic îl punea să-i arate, care cum se pronunță, cum se scrie? Și băbuța de șeptedecei de ani învăța cu sîrguință neobosită. Odată era atât de confundată în a scrie literele cu degetele ei nodurose și neîndemănate, încât n'a băgat de seamă când a intrat părintele...

Din acea zi, părintele apreciând rîvna băbuței, venia în fie-care zi și îi dădea lecții. Ajutată astfel, putea mai ușor să facă progres.

Intr'una din zile, factorul de la poștă îi aduce o scrisoră. Băbuța se uită la picul, de pe care factorul îi ceta:

Madame Bechut

Rozoy-en-Brie.*)

— Lasă nene! Dór sciu eu atâta carte, ca să pot ceta o adresă! — dise băbuța. Apoi desfăcu picul, netezi hârtia cu

*) Depart. *Seine et Marne*. arr. de *Coulommiers*, 1368 l.

un banchet delegaților parlamentari din țările scandinave. Toți oratorii francezi, englezi și scandinavi au preconizat în toastele lor ideea arbitrajului internațional pentru a se ajunge la suprimarea războiului. Președintele consiliului Combes, toastând pentru delegați, a rostit între altele următoarele: Sosirea delegaților parlamentari scandinavi răspunde la apelul vibrator al Franței pentru unirea popoarelor în vederea unei păci fecunde. Mesagerii ai păcii, veți duce cu voi încredințarea, că apelurile de pace n'ar putea fi bătute că ele acopere decadența și slăbiciunea poporului francez, când blăstămând războiul, apelază călduros la toate popoarele de a se asocia la politica de concordie și de umanitate. Bravura sa necontestată, războiul ce a avut, o autorizează mai mult decât pe ori-ce altă națiune de a face din „pace” regula nestrămutată a politicii sale străine și de a înmulți tratatele de arbitraj, instrumente de pace prin excelență (aplaude).

Al 5-lea membru în comisia de la Hull. „Politische Correspondenz” află următoarele: Marți după amiazi ambasadorul Angliei, Sir F. R. Plumkett, și baronul Budberg, consilier la ambasada rusă, în locul ambasadorului Rusiei care se afla bolnav, s'au prezentat la ministrul afacerilor străine și l'au întrebat în numele guvernului lor respective, dacă împăratul Francisc Iosif este dispus să numească pe al cincilea membru în comisiunea internațională de anchetă a incidentului de la Hull?

Din Macedonia. O cătă de revoluționari greci a prins lângă comuna românească Feriole pe un notabil aromân din această comună, pentru eliberarea căruia cerea drept răscumpărare o mare sumă de bani. Cum însă, persoana în chestiune era unul dintre fruntașii aromâni naționaliști, tovarășii săi de luptă s'au revoltat peste măsură și informându-se că majoritatea membrilor acelei bande sunt originari din satele grecești din apropiere; s'au înarmat cu toții și într-o bună dimineață au năvălit în acele sate și au luat ca prizonieri, pe mai multe rude și chiar femei de-ale bandiților, anunțându-i în același timp, că nu-i vor libera decât după-ce vor lăsa și ei liber pe notabilul român. Urmarea a fost, că notabilul român a fost pus în libertate.

Armată rusă în Afganistan. Agenția „Reuter” află cu data de 23 Octombrie, că după scrieri primite din localitate, o nouă armată rusă a sosit aproape de Hissarkwanghar. Guvernatorul de la Saisabad a fost autorizat să împiedece ori-ce violențe a frontierei de către Ruși. Comandantul militar de la Saisabad și guvernatorul de la Maimu au primit ordinul de a pune orașele lor în stare de apărare.

Scrieri mărunt. Din Neapole se telegrafiază că acolo domnesce un frig, cum nu s'a mai pomenit de mulți ani. Temperatura a scăzut la 3 grade. Malurile din împrejurime sunt acoperite cu zăpadă grosă. Vesulul înăbușit în zăpadă oferă un aspect grandios.

podul palmei, pe genunchi, și începu să se căznescă cu literile. A mers încet și greu de tot până a putut slomi:

„Madame! Cu regret vă aduc la cunoștință, că infanteristul Bechut (reg. 54), a decedat astăzi în spitalul militar.”

Cu capul ei bătrân, băbuța nu putea pricepe aceste cuvinte. Începu deci din nou să slomnescă și când a ajuns la cuvântul *decedat*, i-se făcu cu încetul lumină. Deodată înțelese tot conținutul sorisorii și punând mâna la inimă oftă: Dămine, Dumneșule! Apoi cădu fără simțiri în jilțul său, scâpând tâblița din pâlă, care se făcu țărniță, er abecedarul sbură în foc, unde făcările îl mistuiră curind...

În această clipă intră părintele:
— Maică — duse el vesel — așa te-ai tândălit? Acuma nu e timpul de moțait. Trebuie să ținem lecția!

Băbuța își veni într'aceea în fire și ridicându-și fata scaldată în lacrimi duse:
— Oh, Părinte! Părinte! Nu mai iau lecții... căci acuma știu să cetesc...

Din turnul bisericii suna duos bătărea ceasului. Cănele stetea încolăcit lângă vatră. Bătrâna piscică ghemuită în unghet clipia la jărătic cu ochii întredeschiiși și... băbuța plângea, plângea ou sughiț.

— În orașelul Chrzanow (Galiția) s'au dus pe lacul de patinat, care nu era încă deplin înghețat, vr'o 30 copii în etate de 7—14 ani. Surpându-se ghița, 5 băieți s'au înecat.

— Milionarul american Champou, care a sosit zilele acestea la Londra, s'a aruncat într'un acces de nebunie din etajul al 3-lea al hotelului, pe stradă. A rămas îndată mort.

Îmbunătățirea salariilor profesorilor și învățătorilor de la școlile evsăsesce din Brașov. După cum cetim în „Kronst. Zeitung”, reprezentanța comunei bisericesci ev. din loc în ședința sa din 29 Nov. a. c. la propunerea presbiterului a decis cu unanimitate îmbunătățirea său urcarea salariilor fundamentali ale profesorilor și învățătorilor deja cu 1 Ianuarie 1905. Și anume: la profesorii ordinari din școlile medii cu 800 cor., profesorilor suplentei cu 700 cor., învățătorilor cu 300 cor. și învățătoarelor cu 200 cor., detragându-li-se în același timp profesorilor 200 cor. și învățătorilor 50 cor. ce le primiau fie-care anual până aci ca adaus de scumpete.

1. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire său stomacul nu funcționează regulat ceea ce cauzează constipație, durere de cap lipsă de apetit său alte bôle, pot conta la vindecare asigură prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz a lui Moll*. Cui originală a 2 cor. se pot căpăta dîlnic prin postă dela farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincia se se cêră preparatul A. Moll provêdut cu marca de contravenție și subscriere.

Alegerea în reprezentanța comunală din Rêșnov.

Brașov, 2 Decemvrie n 1904.

Un domn de naționalitate sas, membru virilist în reprezentanța comunală din Rîșnov, venind adî dimineță din numita comună la Brașov s'a întilnit cu scriitorul acestor rînduri și a dis:

— Românii din Rêșnov au avut la alegerile de ieri o isbândă.
— Cum? Eri au fost alegeri în Rêșnov?

— Da, alegeri pentru reprezentanța comunală.

— Și ce isbândă au avut Românii?
— Au câștigat o circumscripție, alegînd într'însa numai membrii români.

— Câți membrii?
— Cinci. S'au ales d-nii Proca, Hamsea și trei învățători.

— S'a făcut vr'un compromis? întreb eu.

— Nu. Până acuma aveau cu compromis trei membri. Acuma au ales fără compromis cinci.

— Și ce dîc Sașii la asta?
— Ce se dîcă! Era de prevêdut. S'au găsit chiar printre noi, cari dîceau, că circumscripția aceea trebuia să o oferim din capul locului Românilor.

M'am bucurat de acest succes și cred că vi se va raporta mai pe larg din Rêșnov.

— P. —

Din Clușiu.

— Impresi. —

— 1 Decemvrie 1904.

Serată literară și petrecere.

....Tôte-s gata, toți sunt postați la locurile lor. S'aprinde visări de așteptare și se n'jgêbă sfatul românesc, sfatul gălăgios, vesel.

— N'are să vă vină nimeni, nu v'au înțeles.

— Cui îi pasă de scârțăitul și sforăitul vostru!

Spusu-v'am eu, că publicul s'astêptă la o serată pitică, ce-i răpescă numai vremea. Nu v'ați priceput să bateți toba, să scie publicul, că dați vîstitul picnic de tîmna.

— Veți, nici „ajutôrele” de-aldata nu vi-s'au trimis! Puneți-vê pe foc!

Bieții aranșatori aveau ce să n'ghită și n'aveau cu ce să n'funde gurile satului. Dîr mîngăerea nădejdei ținea încă sufletul în ei, că realitatea o să rēpună tôte aceste cobe.

S'astêptăm realitatea!
Așteptăm cu răbdare de Român, dēr ea multă vreme nu se'ndură să se ivescă. Vorba er aduce vorbă.

— Băieți, îndată-i „precis la 8”, n'ar fi vremea să n'ncepem?...
...Pe urmă sgomot de pași pe scară, îmbulzêlă de aranșeri cătră ușă, din pieptul nostru urale de bucurie stau să isbucnescă: etă întâiul crâmpei de „realitate”, rîndunica primăverei, cu sglobie strălucire pe față și pe haine, și sprintenă și harnică (găciți de ce?). Și „dup'o flôre din cununa, alte sute se adună...” Bine ați venit!, cu drag v'am așteptat!, și de-ați fi fost încă pe atâta, dragostea noastră s'ar fi n'ndecit!

De-acuma curge lumea, „realitatea” sporesce din ce în ce mai mare și mai veselă. Se dau asalturi la cassă: cine a venit, cu ce-a venit? — Răspuns: Oaspeți din jur aproape toți, dēr cel mai depărtat e un călător din Carlsbad, bătut de vînturi pe la noi. — Ura! noi de noi, o să ne petrecem încă și mai bine.

— Ce vă pasă vouê, dēr cassă dîce „minus”!

— Ura! la voie bună să nu fie minus.

...Se pôte începe concertul „precis la 8” și jumătate! Orchestra începe cu punctul ei „de încercare”: Preludiu din opera Lohengrin. Întăi cu sfiala debutantului, apoi cu vervă crescendo, până să sfîrșescă 'n vîlmășela sgomotîsă de aplause. Rēplata această încurajătore devine tot mai puternică și tot mai neastîmpărată la punctele ce urmêză, fie ale orchestrei, fie ale corului, vrednicul său rival. Nerăbdătorul dor de dans par' c'a e biruit pe-o clipă de duioșia doinei: „Hai lelițo de la muntă” (cor) și de hazul declamației lui Iuliu Hâtăgan: „Căii Țiganului”, poezie de Th. Speranță. Declamantul fî nevoit să mai reciteze încă o poezie comică de Speranță. Declamație seriîsă fusese deja p. 2: „Lenore” de Bürger-Iosif. Fondul sombru și melancolic al baladei, par'c'a era dinadins merit pentru temperamentul d-lui Voicu Nițescu, puternicul cuvîntător de atâtea prilejuri. În genere întrega manifestare a deșteptat în mine impresia, că acești harnici conducători și dibaci ascultători pot să ne surprindă și cu mai mult...

În fine neastîmpêrul se potolesce 'n hora plină de n'teles, în simbolul de mândre și înălțătore idealuri de odinioară. Ce drag îți era să privești la atâta minune de veselie sburdalnică, atâta vieță, atâta frumșetă — de meteor. Și ce drag îți era să veți prinși în aceeași cunună și câți-va streini germani, sêrbi, maghiari. De dragul armoniei înțelese nitai une-ori, că nu stăpânesce exclusivitatea graiului românesc.

Intr'atâta mișcare, într'atâta mișurare tremurătore iute te pomenesci cu pauza spărgătore de veselie, deși n'ai vrê s'o curmi. A sosit împêrăția toastelor, împêrăția d-lor: Vasile Glăjar, V. E. Moldovan, Florian (sêrbesce) și Dr. I. Giurgiu. — Acesta din urmă într'atâta le-a covîrșit pe celelalte, încât nu pot să las fără pomenire entusiastele expresii de nobil cugetător, ce se ridică în slava visării energice de profet: „viitorul învierii trecutului dērîmat, n'o să fie „îndepărtat”, dēcă cei încărîunțiți în cursul vremurilor de încercare vor fi vecinic îndemni și sprijini pentru entuziasmul tinerei generații, ce acum porcede de pe poteca bătută de dênșii, a căror cale erăși trebuie să se împreune”. Așa să fie!

— Trăiască alianța naționalităților! fî resunetul din partea unui student sêrb, care ne vorbise dulce în graiul nostru la sêra de cunoștință, și care a și făcut încercări zădărnice să-și realizeze dorința. Dēr asta n'are a face cu dansul! Pofțiți, să n'ncepe „Ardeleana”! Apoi la vals, la „Romana” și la celtate cu melancolie și foc până dincolo de — program. Er mai apoi, de-asupra ruinelor succesului material, meditație despre succesele morale ale unei mari bibliotecii său alt-ceva, de a se fonda din „venitul curat”. Adio la toți și la „tôte”.

(Va urma.)

NECROLOG. Subscriții cu inima îndurerată aducem la cunoștință, că neuitatul sot, mult iubitul nostru tată, socru, respective moș Vasilie Pap de Zăprócz, fost jude reg. de tablă în pens. adî la 30 Novemvrie 1904 în al 61-lea an al rodniciei sale vieți și al 30-lea an al fericitiei sale căsătorii, după o bôlă grea și îndelungată a trecut la cele eterne. Cadavrul se va înmormêta după rital bisericeii gr. cat. în 2 Decemvrie a. c. la 2 ôre p. m. Fie-i îngerii aproape, somnul dulce!

Deși, la 30 Novemvrie 1904 n. Vêd. Aurelia Pop de Zăprócz n. Orbonaș de Vajdahunyad ca soție, Eugenia Barbu n. Pop, ca fiică, Dr. Clemente Barbu, adv. ca ginere, Lulu, Letiția, Leo, ca nepoți.

Bibliografie.

A apărut.

Nr. 20 din „România Musicală”, revistă de artă și literatură, cea mai veche dintre tôte publicațiunile periodice artistice, are deja XV ani de existență neîntreruptă și de luptă apriga pentru propășirea muzicii în țēră. Director, Constantin M. Cordoneanu; redactor-șef Iuliu I. Roșoa. Apare de douê ori pe lună. Redacția și Administrația în Bucuresci, strada Olteni, Nr. 46. Abonamentul simplu, pe an 12 lei, er cu premii în valôre de 20 lei, pe an, 22 lei. Pentru preoții rurali și pentru învățătorii lei 8, fără premii 18 pe an. Nr. 20 de la 12/28 Noemvrie 1904, a apărut cu următorul sumar bogat, instructiv și variat: Conservătorele de Cafê-concert. — Cronice Teatrale: Teatrul Național; Opera, de Refa. — Scăderea prețurilor la teatru și Casa Poporului din St. Petersburg de Don Romi. — Corespondențe: Stockholm, de N. Lago; New-York, de Al. Reiss. — Scrii scurte: Din Străinătate, Din Țēră. — Bibliografie.

ULTIME SCIRI.

Londra, 2 Decemvrie. Cu pierderi enorme Japonesi au cucerit Lunî colina înaltă de 203 metri, care dominêză fortul și de unde pot să-l bombardeze. Atacul Japonesilor a fost atât de violent, în cât se credea, că vor aduce în încurcatură garnisîna rusescă. În momentul acestei însê generalul Stössel a trimis asediaților ajutôre și i-a succes astfel a-i reținé pe Japonesi.

Petersburg, 2 Decemvrie. Biroul telegrafic rusesc anunță din Mukden că Japonesi au părăsit șanțurile de la frontul de ost și se retrag spre sud-ost.

Mukden, 2 Decemvrie. Kuropatkin a primit în timpul din urmă 34.000 ômeni și 72 tunuri ajutôre și dîilele acestea îi vor mai sosi 32000 și 80 de tunuri.

Petersburg, 2 Decemvrie. Municipipalitatea a votat un credit de 100000 ruble spre a se distribui apărătorilor Port Arthurului și familiilor lor.

Lvon, 2 Decemvrie. Studenții de la liceul de aici au făcut o grandioasă manifestație pe strădile orașului împotriva profesorului Crescent, care în calitatea de francmason a fost amestecat în afacerea spionajului de la ministerul de război.

„ALBINA” institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Nov. 1904.

Intrate:

Numêrar ou 1 Nov. 1904.	Cor. 22,026-15
Depuneri spre fructificare	„ 186,048-00
Cambii rescumpêrate	„ 291,603-54
Conturi curente	„ 18,650-51
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	„ 49,377-10
Împrumuturi pe produse	„ —
Monetă	„ 2,597-58
Jomisiuni, cupône și efecte	„ 27,169-83
Banci	„ 29,831-84
Interese și provisiumi	„ 29,642-73
Diverse	„ 11,827-84
	Cor. 668,775-52

Esșite:

Depuneri spre fructificare	Cor. 117,211-18
Cambii escomptate	„ 330,699-90
Conto curent	„ 25,020-12
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	„ 16 501-—
Împrumuturi pe produse	„ —
Monetă	„ 18,109-46
Comisiuni, cupône și efecte	„ 34,293-69
Interese și provisiumi	„ 1,106-24
Spese și salare	„ 3,170-36
Banci	„ 20,901-38
Diverse	„ 69,799-02
Numêrar ou 30 Nov. 1904	„ 31,963-17
	Cor. 668,775-52

Dr. N. Vecerdea, Corneli Aisêr Săvuleanu, dirigent. Iosif Oncioi, contabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil Traian H. Pop.

De la „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri literare pentru popor

„**Carnetul Roșu**“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „**Moșul**“ e cunoscut cetitorilor noștri din numeroasele sale lucrări publicate în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

„**Caractere morale**, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de Ioan Popea prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

„**Dietetica populară**, scrisă cu deosebită considerație la modul de viață a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vreo 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto)

„**Instrucțiuni populare** despre datorițele și drepturile purtătorului dăruite de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„**Omul**“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenească de George Cătana inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

„**Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb**. Con-

ține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pătania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b)

„**Novela de Sienkiewicz**: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Lanțo musicantul.“ Traducere de I. C. Panțu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“. „In Baltă“. „Cale grea“. „La Căde“. „La cărciuma lui Tiriplic.“ **Schițe din viața dela țără**. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „**La țerg**“, povestire din viața unui ioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„**Lira Bihorului**, o carte cu povestiri istorice scrise în versuri, de Anton Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani.)

„**Părintele Nicolae**, schiță din viața preoților de G. Simu Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„**Săpătorul de bani**, comedia în trei acte, localizată de A. Popu. Se recomandă mai ales pentru cei vreu să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„**Vieți după moarte**, sçu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

„**Poesii de R. V. Buticescu**. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai eor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„**Suspîn și zimbire**, poesii și proză de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„**Taina norocului** sçu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduș. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

„**Balade populare** de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„**Banca de școlă** de I. Dăriu, 30 b. plus 10 b. p.)

„**Disciplina în serviciul educațional** de I. Dăriu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Idealul învățătorului român** de I. Dăriu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Litice dela Pind**, poesii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„**Supplex Libellus Valachorum**“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania anul 1791. Textul original latinesc și alătura de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Un exemplar broșat costă 1 corónă (+ 5 b. porto).

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 2 Decembrie 1904.

Măsura sçu greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	16	50
"	Grâu mijlociu	16	30
"	Grâu mai slab	15	90
"	Grâu amestecat	12	30
"	Săcară frumösă.	10	70
"	Săcară mijlocie.	10	40
"	Orz frumos	8	80
"	Orz mijlociu.	8	60
"	Oväs frumos.	7	20
"	Oväs mijlociu	7	—
"	Cucuruz	12	30
"	Mălaiu (meiü)	10	—
"	Mazăre.	16	—
"	Linte	24	—
"	Fasole	19	20
"	Sămënță de in.	21	60
"	Sămënță de cânepă	9	—
"	Cartofi.	1	60
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de oerbec.	—	72
100 kil.	Sçu de vită prospët	42	—
"	Sçu de vită topit	60	—

Mare ocasiune de Crăciun.

Subscrisul are onörea a aduce la cunoștința On. public, că **vinde cu prețuri de tot scădute**

töte mărfurile din Magazinul sçu

precum: Stofe engleze pentru rochiile de dame negri și colorate; Bluse de stofe și mătase; Flanele, Barcheturi, Creton și Zephyre, Chifonuri Schroll, Lingerie, Pânzeturi, Perdele de dantelă, asemenea stofe engleze pentru bărbați, Cămăși, Cravate, Batiste etc. Tricots pentru dame, bărbați și copii.

Rog On. public a se convinge în propriul interes de prețurile cele ieftine.

Cu totă stima

LUDWIG M. FENY VESSI,
Strada Vămei Nr. 21.

Mare ocasiune de Crăciun.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemënt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoeseă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei sticli originale sigilate Coröne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilü numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticli originale plumbate, Coröne 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodel cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fiecare bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincie se efectuează gînto prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Fărd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Nepoții.